

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΡΙΠΙΔΙΩΝ

Παράδοσις ιστορική, παραδεκτή γενομένη ἵσως διὰ τὸ ἀνυπόστατον αὐτῆς, ἀποδίδει τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ ῥιπίδιου εἰς τὴν κόμησαν Κορισάνδην Ἀνδουίνου, περίφημον διὰ τὴν καλλονήν της ἐπὶ Ἐρρίκου Δ' τῆς Γαλλίας, ἐνῷ τὸ ῥιπίδιον εἶνε πολὺ ἀρχαιότερον.

Τῶν θερμῶν κλιμάτων οἱ κάτοικοι ὑπῆρχαν οἱ κατὰ πρῶτον μεταχειρισθέντες τὰ ῥιπίδια, ὅπως ἀερίζωσιν ἢ ἀερίζωνται. Διέφερον δὲ μόνον κατά τι τῶν σημερινῶν, τὰ ῥιπίδια τῶν χρόνων ἐκείνων. Οἱ Αιγύπτιοι π. χ. μετεχειρίζοντο τὸ ῥιπίδιον, ως δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τῶν ἐν Θήβαις τάφων, ὅπου οἱ βασιλεῖς παρίστανται, ἔχοντες κύκλῳ των δούλους φέροντας ῥιπίδια, τὸ δὲ συγῆμα αὐτῶν ἦτο ἡμικυκλικόν ἔχον λαβὴν ἐν τῷ κέντρῳ (Εἰκ. 2. Σχ. 1). Τὸ αὐτὸ σχῆμα ἔχει καὶ τὸ ῥιπίδιον τῶν Ἀσσυρίων, τῶν Περσῶν, τῶν Ἀράβων, ἐν χρήσει εἰς τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς, ὅπως προφυλάττη τὰς προσφοράς, ἐκ τῶν προσβολῶν τῶν ἐντόμων καὶ τοῦ κονιορτοῦ. Κατὰ πάσαν δὲ πιθανότητα τοῦ κισσοῦ καὶ τῆς ἀμπέλου τὰ φύλλα τὰ περιτυλίσσοντα τοὺς θύρσους τῶν ψαινάδων καὶ τῶν ιερέων τοῦ Βάκχου, ἐχρησίμευον ὅχι μόνον ὡς σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ὅπως σκιάζωσι καὶ δροσίζωσι τοὺς φέροντας. Τὸ ῥιπίδιον ἦτο γινωστὸν καὶ εἰς τοὺς Ἰνδούς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἰσήχθη ἐκ τῆς Κίνας. Εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, ὅπου πάστα χρήσιμος ἐφεύρεσις ἀναφέρεται, συνήθως ὡς παράδοσις, διηγοῦνται ὅτι θυγάτηρ ισχυροῦ μανδράρινου Κον-Σί ονομαζομένη, ἀναγκασθεῖσα ἔνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος ν ἀραιρέστη τὴν προσωπίδα της, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν φανῶν, καὶ θέλουσα νὰ δροσίσῃ τὸ πρόσωπόν της ὅπερ ὁ νόμος τὴν ἡνάγκαζε νὰ κρατῇ κεκρυμμένον, ἐκίνησε τὴν προσωπίδα τῆς τόσον ταχέως καὶ τόσον πλησίον τοῦ προσώπου της, ὥστε οἱ περιεστῶτες δὲν ἡδυνήθησαν νὰ διακρίνωσι τὴν φυσιογνωμίαν της. "Ολαὶ αἱ Κινέζαι, αἱ ἔχουσαι προσωπίδας, ἐμμήνησαν τὸ παράδειγμά της καὶ τὸ ῥιπίδιον ἐφεύρεθη. Καὶ ὅμως οἱ ιστοριογράφοι τῆς χώρας ἐκείνης ἀναφέρουσι τὴν χρῆσιν τοῦ ῥιπίδιου εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Βοῦ-Βάγκ, συγχρόνου τοῦ 'Ραμασῆ Β', ὃστις ἔθασίλευεν εἰς τὴν Αἴγυπτον κατὰ τὸν δέκατον αἰώνα π. Χ. "Αλλως δὲ τὸ Τσέου-Λί γραφὲν χίλια ἔτη π. Χ. ἀναφέρει περὶ ῥιπίδιου. Τὰ κινέζικὰ ῥιπίδια κατασκευάζοντο ἐκ φύλλων φοίνικος, ἐκ καλάμου, μετάξης, ἢ δὲ λαβὴ διέφερεν ἀναλόγως τοῦ προσώπου τοῦ φέροντος αὐτὸ (Εἰκ. 2. σχ. 2) Εἰς τὰς Ἰνδίας τὰ πρώτα ῥιπίδια κατά μίμησιν ἐκείνων, δὲν ἡσανειψὴ φύλλα φοίνικος στολισμένα διαφοροτρόπως διὰ

τρόπον ἔκει ὁ μαθητὴς διὰ νὰ ὀδηγηθῇ ὁ καθηγητὴς καὶ νὰ θέσῃ τὸν πρέποντα βαθμὸν! Καὶ ἀνευ τύψεως ὅλην αὐτὰ οὐδεμιᾶς, ἀνευ συγασθήσεως τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἀτιμίας, ἀπὸ τῶν μικρῶν μέχρι τῶν μεγάλων, τόσον, ὥστε νὰ ὑποθάλλωσι παταγωδεῖς παρατητέσσεις οἱ ἔξετάζοντες καθηγηταὶ ἢ ἔφοροι εἰς τὴν ἐλαχίστην καὶ εὐλαβεστέραν περὶ ἐλαστικήτητος παρατήρησιν καὶ νὰ ἔχετε καὶ ἔνα κ. Β. τὸν τιμιώτερον καὶ ἡθικώτερον ἄνθρωπον τῆς ἐποχῆς, νὰ σᾶς κάμην θεωρίας διὰ νὰ τους δικαιοισηγήσῃ! . . .

Φέτος, καθὼς λέγεται γενικῶς καὶ δὲν ἔχω λόγον νὰ μή το πιστεύσω, εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Εὔελπιδων ἔγειναν αἱ εἰσιτήριοι ἔξετάσεις αὐτηραὶ καὶ ἀνευ ἀδικίας: ὅτι δὲ οὕτω διεξήθησαν καὶ εἰς τὴν τῶν Δοκίμων, ἐγγυάται ἡ παρουσία τῆς Α. Β. Γ'. τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου, ως προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς. 'Αλλ' αἱ σπάνιαι ἔξιχιρέσσεις δὲν ἀποτελοῦν κανόνα, εἶνε δὲ βέβαιον ὅτι εἰ ἀλλοι ἐν ἀλλοις κλάδοις καὶ ἐν ἀλλοις χρόνοις διαχωνισμοὶ ἔγειναν καὶ γίνονται ὅπως περιγράφονται ἀνωτέρω. Τὸ κακὸν εἶνε βαθύ, ριζικόν, ἐγκείμενον εἰς αὐτὴν μας τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀνατροφήν, σύμπτωσις δὲ ἀξιοπεριέργος οὐδὲ εἶνε, ὅπως παραδείγματος χάριν φέτος, νὰ γίνουν διαχωνισμοὶ διαφορετικοὶ ἀπὸ τὰ ἀλλα τὰ γινόμενα καὶ συνειδητόμενα παρ' ἡμῖν. "Οταν τὰ κακὰ διορθώθωσι καὶ μὲ τὸν καιρὸν γίνωμεν καὶ ἡμεῖς σχετικῶς εὑσυνείδητοι—ἄν θὰ γίνωμεν ποτέ, ὅπως πηγαίνομεν! —τότε θὰ γίνωνται καὶ τίμιοι διαχωνισμοί, εἰς τοὺς δρόσους αἱ ἀδικίαι αἱ θὰ εἶνε ἔξιχιρέσσεις. "Εῶς τότε πρέπει νὰ ὑπομένωμεν καὶ νὰ προφυλαττώμεθα, νὰ προφυλάττωμεν δὲ καὶ τοὺς ἰδικούς μας ὅταν ἔχουν τὰς ἴδεας μας, διότι δὲν ὑπάρχει, νομίζω, σκληροτέρα ἀπάτη καὶ σκληροτέρα κωμῳδία ἀπὸ ἔνα διαχωνισμόν, διὰ τὸν μή θέλοντα νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν κωμῳδίαν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν διαχωνισμόν.

"Η κωμῳδία τῶν Ἐξετάσεων, περὶ τῆς ὁποίας σᾶς ἔγραψα πρὸ τινος, εἶνε ἀλύτω παραδειλομένη πρὸς αὐτήν. Εἰς τὰς Ἐξετάσεις πρόκειται περὶ ἐπιδίξεως τοῦ διδασκαλάου, περὶ ἐνδέ βαθμοῦ, διακρίσεως ἀκινδύνου, ἢ τὸ πολὺ περὶ ἀπολύτεως ἢ προβεβισμοῦ ἀπὸ τὰξεως εἰς τὰξιν ἐνδές ἀνικάνου, χωρὶς οὐσιωδῶς νὰ ζημιωθῇ καὶ ὁ ἱκανός, ἐπίσης τέλος πάντων προβεβιζόμενος. 'Αλλ' εἰς τὸν διαχωνισμὸν τὸ πρᾶγμα διαχέρει πολὺ. Είνες ὡρισμέναι αἱ θέσεις, πρόκειται δὲ νὰ προτιμηθῶσι καὶ νὰ εἰσέλθουν εἰς μέλλον ὀλίγοι, νάποκλεισθοῦν δὲ καὶ νὰ ζητήσουν ἄλλο ἐπάγγελμα πολλοῖς. "Η συνείδησης εἰς τὸν σκληρὸν τοῦτον ἀγώνα δὲν ἱκανοποιεῖται ἢ ὅταν ἡ ἱκανότης καὶ ἡ ἀξία ἀποτελῇ, ὡς ἔλεγον, τὸν μόνον λόγον τῆς προτιμηθῆσεως, ἐπὶ τοιαύτης δὲ τινος ηθικῆς ἀρχῆς στηριζέται ὃ ἐλεύθερος θεσμὸς τῶν διαχωνισμῶν. 'Αλλ' εἶνε διὰ τοῦτο ἀλγεινότατος ὃ ἔξερθεισμὸς καὶ πικρὰ ἡ ἀγανάκτησις, ἡ ὁποία καταλαμβάνει πάντα ἔχοντα κάποιον ηθικὸν συγασθήμα, ὅταν ἀποκαλύπτῃ ὅτι ἡ πανουργία καὶ ἡ συναλλαγὴ ἀντικαθίστα τὴν ἱκανότητα, μεθ' ὅλην τὴν ἐπίφεσιν τῆς ἀπατῆλην τῆς χρηστότητος, τῆς νομιμότητος, ὅπὸ τὴν ὁποίαν παίζεται παρ' ἡμῖν ἡ κωμῳδία, ἡ τῆς ἐπιγράφεται Διαχωνισμὸς.

κεντημάτων, πτερῶν γραμματιστῶν κτλ. εἰς ἀποστόμοζον πλαγίως λαβήν (Εἰκ. 2, σχ. 3).

Ἐν Ἀσίᾳ ἄλλως πάλιν εἴγον τὰ τοῦ ῥιπιδίου. Ἐκεῖ κατεσκευάζοντο ἐκ πτερῶν ταῶν (Εἰκ. 2, σχ. 4). Τὰ ῥιπιδία ταῦτα ἐγρησίμευσαν βέβαιως ὡς ὑπόδειγμα εἰς τοὺς Ἑλληνας, οἵτινες κατεσκεύαζον τὰ ῥιπιδία των ἐκ φύλων πλατάνου καὶ κλάδων μύρτου. Τὸ συγκῆπτον των δὲ εἴναι ὅμοιον πρὸς τὸ πάνκαια τῶν γωρῶν τῆς Ἀνατολῆς, εἶδος μεγάλου ῥιπιδίου, ἐξηρτημένου ἀπὸ τῆς ὄροφης τῆς οἰκίας, ὅπερ ὑπηρέτης κινεῖ διὰ σχοινίου κατὰ τὴν ὠραν τοῦ γενύατος.

Αἱ ρώμαιαι ματρόναι παρεδέγθησαν ταχέως ῥιπιδία δύο εἰδῶν. "Ἄλλα ἐκ πτερῶν στρούθιον καμήλων ἢ ταῶν (flabellula) καὶ ἄλλα ἢ ὑράσματος τεντωμένου ἐπὶ σκνίδος λεπτῆς (tabella). Δέσποινα ρώμαια οὐδέποτε ἐξήργετο ἀνευ δούλης καλουμένης flabellifera, ἣς ἡ μόνη ἐργασία ἦτο νὰ κινῇ τὸ ῥιπιδίον πέριξ τῆς δεσποινῆς της (Εἰκ. 1). Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ συγγρόνου ῥιπιδίου, τοῦ διπλωμένου, τοῦ πολυπτύχου, εἴναι πολὺ μεταγενεστέρα. Ἐν Κίνῃ μάλιστα ἀναφέρεται μόνον κατὰ τὸν δέκατον αἰώνα μ. Χ. καὶ μάλιστα ὡς ζένη ἐφεύρεσις, ὥστε δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ὅτι εἰς ἄλλην γωράν ἦτο κατὰ πρῶτον ἐν γρήσει, εἰς Ἰαπωνίαν ἵσως.

Δὲν γνωρίζομεν ἂν κι γυναικεῖς μετεχειρίζοντο τὸ ῥιπιδίον ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς ρώμαικῆς αὐτοκρατορίας κατὰ τὸ 476 μέχρι τοῦ ἑνδεκάτου αἰώνος· οἱ συγγραφεῖς οὐδὲν ἀναφέρουσι περὶ τούτου. Εἴναι ὅμως βέβαιον ὅτι ἦτο ἐν γρήσει εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπου οἱ διάκονοι ἐκίνουν ῥιπιδία περὶ τὸν βωμὸν ἵνα ἀποδιώκουν τὰς μυίας κατὰ τὴν ὠραν τῆς λειτουργίας. Κατὰ τὸν διέκατον αἰώνα ἤρξατο ἡ γρήσης νέου σγήματος ῥιπιδίου ὄμοιάζοντος πρὸς μικρὰν σημαῖαν (Εἰκ. 2, σχ. 5). Κατὰ τὸν δέκατον τρίτον μετὰ τὰς σταυροφορίας, εἰσήχθη ὄριστικῶς τὸ ῥιπιδίον εἰς Εὐρώπην ὡς στολισμὸς τῶν γυναικῶν. Αἱ θερμαι γωραί, ὡς ἡ Ἰαπωνία καὶ ἡ Ἰταλία, τὰ παρεδέγθησαν ἀμέσως. Ἐν Γαλλίᾳ ὅμως ἀναγράνεται μόνον κατὰ τὸν δέκατον ἔκτον αἰώνα, ὅτε Ἰταλοὶ κομμωταὶ ἐλθόντες μετὰ τῆς Λίνκ-

τερίνης τῶν Μεδίκων, ἐγενίκευσαν τὴν γρῆσιν τοῦ ῥιπιδίου εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Γαλλίας. Μετεχειρίσθησαν τότε τὸ πολύπτυχον ῥιπιδίον τῶν ἡμερῶν μας (Εἰκ. 2, σχ. 6). Ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ' καὶ ΙΕ' τὸ ῥιπιδίον κατέστη τὸ ἀναπόφευκτον συμπλήρωμα πάσσης κομψῆς γυναικείας στολῆς. Η τιμὴ του ἐκυμαίνετο τότε ἀπὸ 15 δηναρίων μέχρι 300 φράγκων. Τὰ ὀρατότερα ζωγραφήματα, ὁ καλλίτερος χάρτης τῆς Κίνας, τὸ λεπτότερον ύφασμα τῆς Φλωρεντίας, πολύτιμοι λίθοι, ἀδάμαντες ἐγρησίμευον πρὸς στολισμὸν καὶ αὔξησιν τῆς τιμῆς τῶν ῥιπιδίων. Καὶ σήμερον ἀκόμη ὑπάρχουσι συλλογεῖς ῥιπιδίων, ζητοῦντες ἀπλήστως ῥιπιδία τοῦ δεκάτου ὄγδου αἰώνος, ζωγραφηθέντα υπὸ τοῦ Boucher, τοῦ Le Brun καὶ τῶν μαθητῶν του. Ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΣ' ὑπῆρχον ἐν Παρισίοις περὶ τοὺς 130 κατασκευασταὶ ῥιπιδίων, πρώτης τάξεως. Οἱ ἀριθμὸς ἐμφανίει τὴν σημαῖαν τῆς βιομηγανίας ταύτης. Αἱ ῥάβδοι τῶν ῥιπιδίων ἦσαν τότε ὅχι περισσότεραι τῶν 12 ἢ 14. Μετὰ ταῦτα ἀνεῳγόντων τὸ ἐκ γάζης ῥιπιδίον, μικρὸν καὶ στολισμένον διὰ χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν στιγμάτων. Τὴν σήμερον τὸ ῥιπιδίον ἔχον 18—20 ῥάβδους σύγκειται ἐκ δύο διαφορετικῶν μερῶν, αἵτινα δὲν κατασκευάζει ὁ αὐτὸς τεγχίτης. Τὰ μέρη ταῦτα εἴναι ὁ σκελετός καὶ τὸ φύλλον τοῦ ῥιπιδίου. Δὲν φαντάζεται δὲ κανεὶς διὰ πόσων

γειρῶν διέργεται μέγρις οὐ θάση εἰς τὸν τελευταῖον τεγχίτην. Οἱ σκελετός σύγκειται ἐκ τῶν λεπτῶν ῥάβδων αἵτινες σγηματίζουσι τὸ κάτω μέρος τοῦ ῥιπιδίου καὶ τῷ κυρίων ῥάβδων, αἵτινες προστατεύουσι τὸ ῥιπιδίον ὅπα εἴναι κλειστόν. Αἱ ῥάβδοι αὗται ἔχουσι, κέρατος ἢ ξύλου, κόπτονται κατὰ πρῶτον διὰ πρίσιος ὑπὸ ἰδιαιτέρου ἐργάτου, οὕτος τὰς παραδίδει· εἰς ἄλλον ἐργάτην ὅστις ταῖς διδει τὸ ωρισμένον σγήμα διὰ τῆς γίνησης. Αἱ δύο αὗται ἐργασίαι γίνονται διὰ μηχανῆς ἢ διὰ τῆς γειρᾶς. Οἱ σκελετός μεταβάνει μετὰ ταῦτα εἰς τὰς γειρὰς τοῦ γαράκτου, τοῦ γλύπτου, τῶν δικρόρων τέλος τεγχίτων, καὶ μετέπειτα ἀποστέλλεται εἰς τὸν κατασκευαστὴν τῶν ῥιπιδίων. Οὕτος θέτει κατὰ πρῶτον βελόνην με-

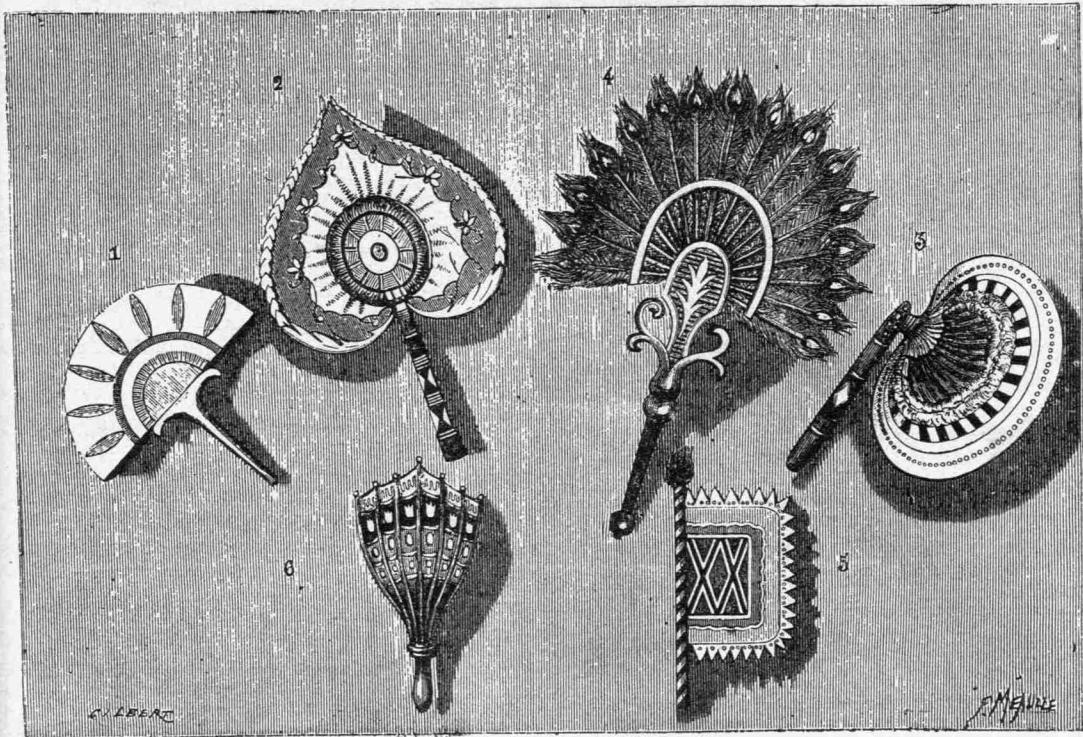

Εἰκ. 1 — Ρώμαια δούλη κινοῦσα ῥιπιδίον, κατὰ τὴν εἰκόνα ἀρχαίου ἀγγείου

τάλλου ἡτις διέρχεται τὴν φίξαν ὅλων τῶν φάθεδων καὶ συγκρατεῖ αὐτάς. Τὸ φύλλον ἀπλοῦν ἢ διπλοῦν γίνεται ἐκ λεπτοτάτου δέρματος, υφάσματος μεταξωτοῦ, γάζης, τριχόπτου, χάρτου κλπ. Εἰς τὰ χάρτινα προσθέτουσιν ἔσωθεν δέρματα λεπτότατον. Μετὰ ταῦτα τὸ φύλλον στολίζεται διὰ γρωμολιθογραφίας ἢ γρωματίζεται ἄφ' οὐ πρώτον λιθογραφθῆ, ἢ τέλος ζωγραφίζεται ὑπὸ εἰδικοῦ ἐργάτου. Η τέγηντα αὗτη μεγάλως ἀνεπτύχθη ἐσχάτως ἐν Γαλλίᾳ καὶ τοῦτο διότι διδόσκεται εἰς πολλὰ σχολεῖα κορασίων. Τὸ φύλλον διὰ νὰ διπλωθῇ τίθεται ἐντὸς τύπου

σάνους κλπ. Καὶ τότε μόνον τὸ ὁιπίδιον εἶναι ἔτοιμον πρὸς πώλησιν.

Η κατασκευὴ τῶν ὁιπιδίων περιορίζεται τῷρα εἰς τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Κίναν, τὴν Ἰαπωνίαν καὶ τὰς Ἰνδίας. Η κατασκευὴ τῶν ἐν Ἰσπανίᾳ ἥρχισε μόνον πρὸ 60 ἢ 70 ἑτῶν. Είναι δὲ γνωστὸν μετὰ πόσης τέγυντος καὶ γάριτος μεταχειρίζονται τὸ ἄθυρμα τοῦτο αἱ γυναικες τῆς Ἀνδαλουσίας. Εν Κίνῃ κατασκευάζονται καὶ πωλοῦνται ὁιπίδια πανταχοῦ. Είναι δὲ τὸ ὁιπίδιον, μέρος ἀναπόρευκτον τῆς ἑθνικῆς στολῆς τῶν Κινέζων. Εκαστος εὐγενῆς κρατεῖ ἀνὰ

Εἰς 2 Σζ. 1. 'Ριπίδιον αἰγυπτιακὸν — 2. Κινεῖκόν — 3. Ἰνδικόν — 4. Ἀσιατικόν — 5. Τοις ID' αἰῶνος γαλλικόν — 6. Πτυχιωτὸν ἐπὶ Ἑρρίκου Γ'.

ἐκ γονδροῦ χάρτου καὶ πιέζεται· ἡ ἐργασία δὲ αὗτη ἀπαιτεῖ ἀρκετὸν χρόνου καὶ κόπου. Μετὰ ταῦτα ἐργάτις ἀλείφει μὲ κόλλαν τὰ λεπτὰ ἄκρα τῶν φάθεδων, ἀνοίγει δι' ἐργαλείου τὰς πτυγάς, εἰσάγει ἐντὸς αὐτῶν τὰ ἄκρα ταῦτα καὶ τὰς κλείει πάλιν. Ἐργεται μετὰ ταῦτα ὁ γύρος τοῦ ὁιπιδίου, δηλαδὴ στενὴ λωρὶς χάρτου ἢ ύφασματος κολλημένη εἰς τὴν ἄκραν τοῦ φύλλου. Τὰ κοινὰ ὁιπίδια δὲν ἔχουν κανὲν στόλισμα, ἀλλὰ διὰ τὰ μεγάλης ἀξίας ὁιπίδια προστίθεται γρύσωμα. Η ἐργασία τοῦ ὁιπιδίου δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη. Ο ποικιλτῆς ἐργάτης τὸ λαχυράνει καὶ πάλιν, συμπληροῖ τὸν στόλισμὸν τῆς βάσεως, τοῦ φύλλου, τῶν φάθεδων καὶ τὸ παραδίδει εἰς ἄλλην ἐργάτιδα, ὅπως προσθέσῃ κροσσοὺς ἢ θυσ-

γείρας τὸ ὁιπίδιόν του εἰς τὰς ἐπισκέψεις, ἡ δὲ συνήθεια τοῦ γράφειν ἐπὶ τοῦ ὁιπιδίου ἐγενικεύθη ἐν τῷ Οὐρανῷ κράτει. Εν Ἰαπωνίᾳ ὥσπερ τοις μεταχειρίζονται τὸ ὁιπίδιον ἀνδρες καὶ γυναικες· τὸ βλέπει τις εἰς τὰς γείρας τοῦ στρατιώτου ὡς καὶ εἰς τὰς τοῦ καλογήρου. Εἰς πολλὰ δὲ μέρη οἱ μεγιστᾶνες. Δίδουσιν ἐλεημοσύνην εἰς τὸν ἐπαίτην θέτοντες τὸ νόμιμα ἐπὶ τοῦ ὁιπιδίου του, γαιρεστισμοὶ δὲ ἀνταλλάσσονται διὰ τοῦ ὁιπιδίου ὅπως ἐν Εὐρώπῃ διὰ τοῦ πίλου.

Ἐκτὸς τῶν μεγάλων τούτων κέντρων κατασκευής ὁιπιδίων, κατασκευάζονται ἐν μέρει καὶ εἰς τὰς ἄλλας γώρας. Τὸ Βέλγιον ἔχει τὰ ἐκ τριγάπτου ὁιπίδιά του, ἡ Ἰταλία τὰ ψάθινά της. Η Τύνις καὶ τὸ Μαρόκκον τὰ ἐν σγήματι ση-

μαίας φίπιδια, πλεκτὰ ἡ ἐξ ἑριούχου κεντημένου διὰ χρυσοῦ ἡ ἀργυρός. Ἀλλ' ἐν γένει ἡ Γαλλία ἔχει τὴν πρώτην θέσιν διὰ τὰ μεγάλης ἀξίας φίπιδια, ἡ δὲ Κίνα διὰ τὰ εὐθηνά.

[La Nature]

N. Z.

ΚΟΡΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ¹

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Κας HANNAH LYNCH

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ο κορός τῆς Κυρίας Ιαροβίσκη.

Ἡτο μυστήριον διὰ τὴν οἰκογένειαν Καραπούλου, πῶς ἡ Κυρία Ιαροβίσκη ἀνεκάλυψε τὴν ὑπαρξίαν τῆς Ἀνδρομάχης. Συνήθως προσεκάλει μόνον τὸν ἔνδοξον καὶ χαρίεντα πολεμιστήν, τὸν ὄποιον ἐγνωρίσεν, ὑπὸ φαιδροὺς οἰωνούς, εἰς τοὺς χοροὺς τῶν ἀνακτόρων. Ναὶ μὲν ὁ Κύριος Ἀδάμ, ὑπασπιστὴς τοῦ βασιλέως καὶ φίλος ἐπιστήθιος τοῦ Μιλτιάδου, ἐθεώρει προσωπικὸν ζῆτημα τὴν εἶσοδον τοῦ ἡρωικοῦ του συναδέλφου εἰς ὅλας τὰς καλὰς οἰκίας τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος Ἀδάμ δὲν γνωρίζει τὴν οἰκογένειαν τοῦ φίλου του. Πῶς λοιπὸν καὶ πόθεν ἔλαθεν ἡ δεσποινὶς Ἀνδρομάχη Καραπούλου τὸ προσκλητήριον διὰ τὸν χορὸν τῆς Κυρίας Ιαροβίσκη, χορὸν διδόμενον πρὸς τιμὴν τοῦ περιοδεύοντος Ἀργοῦ οὐρουροῦ; Οὔτε ἡ Ιουλία, ἡ πρεσβύτερα ἀδελφή, προσεκλήθη, οὔτε ὁ μικρόσωμος Θεμιστοκλῆς, ὁ ὑπάλληλος τῆς τραπέζης. Ἐπηγέναντες δὲ τὸ μυστηριώδες τῆς ὑποθέσεως καὶ ἡ βραδύτης τῆς προσκλήσεως. Τὸ προσκλητήριον ἦλθε τὴν παραμονὴν τοῦ χοροῦ. Ἡ Κυρία Καραπούλου καὶ ἡ Ιουλία ἐγνωμοδότησαν καὶ ἐπέμενον ὅτι πρόσκλησις τόσον ἀπρεπής δὲν ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ὑπὲρ. Δὲν εἶχον σχέσεις μὲ τὴν Κυρίαν Ιαροβίσκη, ἡ δὲ νεωτέρα δεσποινὶς Καραπούλου προσεκλήθη μόνη, χωρὶς chaperon. Δὲν ἥρμοζε νὰ ὑπάγῃ. Ἀλλ' ἡ Ἀνδρομάχη ἐπεθύμει σφοδρῶς νὰ ὑπάγῃ. Πολλάκις ἐθαύμασεν ἔξωθεν τὸ μεγάρον τοῦ Ιαροβίσκη, τὰ μάρμαρα, τὰ περιστύλια καὶ τὰ ἀγάλματά του, — μολονότι ἐξ αἰδοῦς δὲν ὅψονε τὸ βλέμμα μέχρι τῶν γυμνῶν ἐπὶ τοῦ ὄροφου ἀνδριάντων. Τῷρα δὲ παρουσιάζετο εὐκαιρία νὰ ἔλη καὶ τὴν ἐστατερικὴν τοῦ μεγάρου λαμπρότητα. Πῶς νὰ μὴ ὠφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας! Ὁ Μιλτιάδης ἡγάπα τὴν Ἀνδρομάχην καὶ κατεπείσθη εὐκόλως νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐπιθυμίαν της! Ἐθεβαίωσε τὴν μητέρα του ὅτι αὐτὸς, ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, ἡδύνατο ἔξαρτετα νὰ συνοδεύσῃ τὴν ἀδελφήν του καὶ δὲν ἦτο γρεία ἀλλου σταθμοῦ, ὑπέδειξε δὲ ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ δεσποινὶς

Νατσελγοῦθερ εἶπεν εἰς τὴν Κυρίαν Ιαροβίσκην νὰ προσκαλέσῃ τὴν Ἀνδρομάχην, καὶ τοιουτοτρόπως ἔζηγείτο ἡ βραδύτης τῆς προσκλήσεως.

Ἄπεφασίσθη λοιπὸν ὅτι θὰ ὑπάγῃ ἡ Ἀνδρομάχη. Ἡ παραζάλη τῆς προετοιμασίας ἐφαίδρουν τὴν Μαρίαν καὶ ἀντίχει ἐντὸς τῆς οἰκίας τὸ τραχοῦδι της, ἐνῷ ἐσιδέρονε φύστας καὶ τοῦ ὑπολογαργοῦ τὸ ὑποκάμισον. Προσεκλήθη δὲ μὲ τὸ ἡμεροκάματον καὶ μία μικρὰ ῥάπτρια, ἡ ὁποία εἰς τὸ πρόγευμα ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν ἀπέναντι τοῦ ἀρειμανίου ὑπολογαργοῦ καὶ ἐκοκκίνιζεν ὅποτε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐγέμιζε τὸ ποτήριόν της. Ὁλοὶ περὶ τὴν τράπεζαν ὥμιλουν καὶ ἐγέλων, παρεκτὸς τῆς μικρᾶς ῥάπτριας καὶ τοῦ Θεμιστοκλέους, ὃ ὅποιος τὸ ἔθεωρησεν ὡς προσβολὴν ὅτι δὲν προσεκλήθη ἐπίστης. Τοῦτο δὲ τὸ ἐνδόμυχον παράπονον, προστιθέμενον εἰς τὴν πικρίαν τῆς ἀποπομπῆς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς παρέκει ὁδοῦ, συνετέλεσεν εἰς τὸ ν' ἀποφασίση ἀμεταθέτως ὅτι μόνον του καταφύγιον ἦτο ὁ ἐκπατρισμὸς καὶ ἡ μετάβασίς του εἰς Ἀγγλίαν πρὸς εὑρεσιν τύχης. Μετὰ τὸ πρόγευμα, ἀντὶ νὰ πάρῃ τὸν ἀέρα του, κατὰ τὸ σύνηθες, εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος, ἐκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἔξεθύμανε παιζόντων εἰς τὸ βιολί του ἡγούντος ἀσθματικούς, τῶν ὄποιων τὴν πατρότητα ἀπέδιδεν ἀδίκως εἰς τὸν Schubert.

Ἐν τῷ μεταξύ, εἰς τὰ ἄλλα τῆς οἰκίας δωμάτια, συζητήσεις τῶν γυναικῶν καὶ φωναὶ καὶ ὑστερικοὶ ἔξορκισμοί, καὶ διαφορὰὶ γνωμῶν ὡς πρὸς τὸ σούρωμα ἐνὸς φαλμπαλᾶ, τὸ μαργέλλωμα μιᾶς δίπλας, ἡ τὴν ἐκλογὴν ἀνθούς ἡ τανίας. Ἡ Μαρία, ἐνοεῖται, ἐλαύνει μέρος ἐνεργὸν εἰς τὰ ζωηρὰ διαβούλια, ἀν καὶ διέκοπτον συγχάκις τὴν σειρὰν τῶν ἔξ οὐεως ἀντιλήψεων τῆς οἱ ἀκτένιστοι πλόκαμοι της, τοὺς ὄποιους εἰς μάτην κατεγίνετο ν ἀπωθῆ ἀπὸ τοὺς μαύρους ὄφιθαλμούς της.

Ἄλλα καὶ αἱ ζωηρότεραι συζητήσεις ἔχουν τέλος, αἱ δὲ ὥραι ὄπως δήποτε παρέργουνται, ὥστε ἐνύκτωσεν ἐπὶ τέλους ἡ ἡμέρα. Ὁτε ὁ Θεμιστοκλῆς ἦλθε διὰ τὸ γεῦμα, ἀνεκάλυψεν ὅτι τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἐχόρτασαν μὲ μόνας τὰς προετοιμασίας τοῦ χοροῦ. Ὁ Θεωδωρῆς μόνον αὐτὸν ὑπηρέτησεν εἰς τὴν τράπεζαν, ἐνῷ αἱ γυναικεῖς κατεγίνοντο εἰς τὸν στολισμὸν τῆς Ἀνδρομάχης.

Τῆς ἐπήγανεν ἀξιόλογα τὸ φόρεμά της ἀπὸ ὑφασμά τοῦ ἐργαστηρίου τῶν ἀπόρων γυναικῶν λευκῶν, σειρωτὸν μὲ φιόγγους κοκκίνους βαθεῖς. Τὸ ἐνδύματα δὲν ἦτο πολυτελές, ἐφαίνετο δὲ ὅτι κατεσκευάσθη εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλ' ἡ ἀπλότητας του συνηρούσετο πρὸς τὴν νεότητα καὶ τὴν ἀφέλειάν της. Ὁ, τι καὶ ἂν λείπῃ ἀπὸ μίαν νέαν Ἑλληνίδα, σπανίως τῆς λείπει χάρις καὶ κομψότης. Ὁ Μιλτιάδης, μετὰ προσεκτικὴν ἐπιθυμησιν,